

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (suuri jaosto)

1 päivänä elokuuta 2022 *

[18.4.2023 annetulla määräyksellä oikaistu teksti]

Muutoksenhaku – Väliintulo – Valtiontuet – Belgian kuningaskunnan toteuttama tukiohjelma – Väliintulojen hyväksyminen unionin yleisen tuomioistuimen tuomiota koskevassa valitusmenettelyssä – Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoaminen – Asian palauttaminen unionin yleiseen tuomioistuimeen – Unionin yleisen tuomioistuimen päätös olla sisällyttämättä kyseisen asian asiakirja-aineistoon valitusasian väliintulijan esittämiä kirjallisia huomautuksia tuomiosta, jolla asia on palautettu – Unionin yleisen tuomioistuimen implisiittinen päätös evätä valitusasian väliintulijalta väliintulijan asema unionin yleisessä tuomioistuimessa – Valituksen tutkittavaksi ottaminen – Valitusasian väliintulijan asema väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa – Määräajan päättymisen jälkeen tehty valitus – Anteeksiannettava erehdys

Asiassa C-74/22 P(I),

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 28.1.2022,

Soudal NV, kotipaikka Turnhout (Belgia), ja

Esko-Graphics BVBA, kotipaikka Gand (Belgia),

edustajanaan H. Viaene, advocaat,

valittajina,

ja jossa valittajien vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Magnetrol International NV, kotipaikka Zele (Belgia),

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Euroopan komissio, asiamiehinaan P.-J. Loewenthal ja F. Tomat,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

* Oikeudenkäyntikieli: englanti

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti L. Bay Larsen (esittelevä tuomari), jaostojen puheenjohtajat A. Arabadjiev, C. Lycourgos, E. Regan, I. Jarukaitis, N. Jääskinen ja I. Ziemele sekä tuomarit M. Ilešič, P. G. Xuereb, N. Piçarra, L. S. Rossi, A. Kumin, N. Wahl ja O. Spineanu-Matei,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.7.2022 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Soudal NV ja Esko-Graphics BVBA vaativat valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan 6.12.2021 annetun unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen, jolla niiltä evättiin väliintulijan asema asiassa T-263/16 RENV ja jossa kieltäydettiin sisällyttämästä kyseisen asian asiakirja-aineistoon niiden esittämät kirjalliset huomautukset siitä, mitä päätelmiä 16.9.2021 annetusta tuomiosta komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741) olisi tehtävä kyseistä asiaa ratkaistaessa (jäljempänä valituksenalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrätään, että kyseistä työjärjestystä sovellettaessa asianosaisella tai asianosaisilla tarkoitetaan, kun tätä termiä käytetään ilman lisämäärettä, kaikkia oikeudenkäynnin asianosaisia väliintulijat mukaan lukien.
- 3 Kyseisen työjärjestyksen 60 artiklan mukaan oikeudenkäynnissä noudatettavia määräaikoja pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä.
- 4 Saman työjärjestyksen 79 artiklassa määrätään seuraavaa:
"Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistaan tiedonanto, jossa ilmoitetaan kannekirjelmän jättämispäivä, varsinaisten asianosaisten nimet, kanteessa esitetyt vaatimukset sekä perusteet ja pääasialliset perustelut, joihin asiassa vedotaan."
- 5 Saman työjärjestyksen 142–145 artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat väliintuloa unionin yleisessä tuomioistuimessa.
- 6 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 143 artiklan 1 kohdassa määrätään, että "väliintulohakemus on tehtävä kuuden viikon kuluessa 79 artiklassa tarkoitetun tiedonannon julkaisemisesta".

7 Kyseisen työjärjestyksen 215 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Kun unionin tuomioistuin on kumonnut unionin yleisen tuomioistuimen tuomion tai määräyksen ja päättänyt palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi, asia tulee vireille unionin yleisessä tuomioistuimessa palauttamista koskevalla ratkaisulla.”

8 Kyseisen työjärjestyksen 217 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jos unionin tuomioistuimen kumoama ratkaisu on tehty sen jälkeen, kun asiakysymyksen käsittelyn kirjallinen vaihe unionin yleisessä tuomioistuimessa oli päätetty, unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävän asian asianosaiset voivat kahden kuukauden kuluessa unionin tuomioistuimen ratkaisun tiedoksi antamisesta toimittaa kirjalliset huomautuksensa siitä, millä tavoin unionin tuomioistuimen ratkaisu olisi otettava huomioon asiaa ratkaistaessa. Tätä määräaikaa ei voida pidentää.

– –

3. Milloin syytä on, puheenjohtaja voi sallia kirjallisia huomautuksia sisältävien lisäkirjelmien toimittamisen.”

9 Kyseisen työjärjestyksen 219 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Unionin yleinen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista, jotka ovat aiheutuneet yhtäältä asian käsittelystä unionin yleisessä tuomioistuimessa ja toisaalta muutoksenhakuasian käsittelystä unionin tuomioistuimessa.”

Asian tausta

- 10 Euroopan komissio totesi ylisuurten voittojen verovapautta koskevasta valtiontukiohjelmasta SA.37667 (2015/C) (ex 2015/NN), jonka Belgia on toteuttanut, 11.1.2016 antamassaan päätöksessä (EU) 2016/1699 (EUVL 2016, L 260, s. 61; jäljempänä riidanalainen päätös), että tietyt Belgian kuningaskunnan myöntämät verovapautukset muodostivat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukijärjestelmää, joka oli sisämarkkinoille soveltumaton ja joka oli toteutettu SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti. Komissio määräsi, että näin myönnettyt tuet oli perittävä takaisin tuensaajilta, joiden lopullinen luettelo Belgian kuningaskunnan oli myöhemmin laadittava.

Asian käsittely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa sekä valituksenalainen päätös

- 11 Belgian kuningaskunta ja Magnetrol International NV nostivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.3.2016 ja 25.5.2016 saapuneilla kannekirjelmillä kanteet, joissa vaadittiin riidanalaisen päätöksen kumoamista ja jotka kirjattiin numeroilla T-131/16 ja T-263/16.
- 12 Soudal nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 2.5.2016 saapuneella kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin kyseisen päätöksen kumoamista ja joka kirjattiin numeroilla T-201/16. Esko-Graphics nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 28.6.2016 saapuneella kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin kyseisen päätöksen kumoamista ja joka kirjattiin numeroilla T-335/16.

- 13 Tämän jälkeen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaaja ilmoitti asioiden T-201/16 ja T-335/16 asianosaisille, että unionin yleisen tuomioistuimen asiaa käsittelevän jaoston puheenjohtaja oli päättänyt lykätä näiden asioiden käsittelyä siihen asti, kunnes asiat T-131/16 ja T-263/16 on ratkaisu lopullisesti.
- 14 Unionin yleisen tuomioistuimen laajennetun seitsemännen jaoston puheenjohtaja päätti 17.5.2018 antamallaan määräyksellä yhdistää asiat T-131/16 ja T-263/16 käsittelyn suullista vaihetta ja käsittelyn päätteeksi annettavaa ratkaisua varten.
- 15 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen 14.2.2019 antamallaan tuomiolla Belgia ja Magnetrol International v. komissio (T-131/16 ja T-263/16, EU:T:2019:91).
- 16 Komissio valitti 24.4.2019 kyseisestä tuomiosta. Tämä valitus kirjattiin numerolla C-337/19 P.
- 17 Unionin tuomioistuimen presidentti hyväksyi 15.10.2019 antamallaan määräyksillä komissio v. Belgia ja Magnetrol International Anheuser-Busch InBev SA/NV:n, Ampar BVBA:n, Atlas Copco Airpower NV:n ja Atlas Copco AB:n (C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:909) sekä Soudalin ja Esko-Graphicsin (C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:915) väliintulijoiksi tukemaan Magnetrol Internationalin vaatimuksia.
- 18 Unionin tuomioistuin antoi 16.9.2021 tuomion komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741), jolla se
 - kumosi unionin yleisen tuomioistuimen 14.2.2019 antaman tuomion Belgia ja Magnetrol International v. komissio (T-131/16 ja T-263/16, EU:T:2019:91)
 - hylkäsi asiassa T-131/16 esitetyn ensimmäisen ja toisen kanneperusteen ja asiassa T-263/16 esitetyn ensimmäisen kanneperusteen ja kolmannen kanneperusteen ensimmäisen osan
 - palautti asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi kolmannen, neljännen ja viidennen kanneperusteen asiassa T-131/16 sekä toisen kanneperusteen, kolmannen kanneperusteen toisen ja kolmannen osan ja neljännen kanneperusteen asiassa T-263/16, ja
 - määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.
- 19 Soudal ja Esko-Graphics toimittivat 16.11.2021 unionin yleiselle tuomioistuimelle tämän työjärjestyksen 217 artiklan mukaisesti huomautuksensa siitä, mitä päätelmiä 16.9.2021 annetusta tuomiosta komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741) olisi tehtävä asiaa T-263/16 RENV ratkaistaessa.
- 20 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaaja ilmoitti Soudalille ja Esko-Graphicsille 6.12.2021 päivätyllä kirjeellä, että koska kyseiset huomautukset eivät olleet unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätty asiakirja, unionin yleisen tuomioistuimen asiaa käsittelevän jaoston puheenjohtaja oli päättänyt, ettei niitä sisällytetä kyseisen asian asiakirja-aineistoon.
- 21 Soudal ja Esko-Graphics vaativat unionin yleisen tuomioistuimen presidentille ja jäsenille osoittamassaan 29.12.2021 päivätyssä kirjeessä yhtäältä korjaamaan ”virheen”, jonka unionin yleinen tuomioistuin oli tehnyt, ja toisaalta vahvistamaan niiden aseman väliintulijoina unionin yleisessä tuomioistuimessa; ne perustelivat vaatimustaan erityisesti 15.10.2019 annetulla unionin

tuomioistuimen presidentin määräyksellä komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:915) sekä unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöllä ja pysyvät vastausta viiden päivän kuluessa.

- 22 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaaja ilmoitti 11.1.2022 päivätyllä kirjeellä vastaanottaneensa valittajien 29.12.2021 päivätyn kirjeen. Hän myös kiinnitti näiden huomiota yhtäältä siihen ”tosiseikkaan”, ettei unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätä, että väliintulijat, jotka oli hyväksytty osallistumaan unionin tuomioistuimen menettelyyn asiassa C-337/19 P, voisivat esittää huomautuksia asiassa T-263/16 RENV, ja toisaalta siihen, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 70 artiklan 2 kohdan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen presidentti voi päättää asian käsittelyn jatkamisesta ennen lykkäyksen päättymisajankohtaa.

Asianosaisten vaatimukset

- 23 Soudal ja Esko-Graphics vaativat, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen päätöksen
 - määrää, että niiden kirjalliset huomautukset sisällytetään asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon, ja
 - toteaa, että valittajat säilyttävät väliintulijan asemansa asiassa T-263/16 RENV unionin tuomioistuimen palautettua asian unionin yleiseen tuomioistuimeen.
- 24 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin
- jättää valituksen tutkimatta
 - toissijaisesti hylkää valituksen perusteettomana ja
 - velvoittaa Soudalin ja Esko-Graphicsin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

- 25 Komissio väittää, että valitus on jätettävä tutkimatta sekä valituksenalaisen päätöksen luonteen että valituksen myöhässä jättämisen vuoksi.

Valituksenalaisen päätöksen luonnetta koskeva oikeudenkäyntiväite

– Argumentit

- 26 Komissio väittää, että valituksenalaisessa päätöksessä unionin yleinen tuomioistuin ainoastaan kieltäytyi sisällyttämästä kyseessä olevat huomautukset asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon. Sen mukaan tällainen päätös ei kuitenkaan kuulu Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuihin päätöksiin, joihin voidaan hakea muutosta.
- 27 Lisäksi on niin, että vaikka unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen, jolla väliintulohakemus on hylätty, voidaan hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla, valittajat eivät käsiteltävässä asiassa ole tehneet väliintulohakemusta unionin yleisessä tuomioistuimessa. Unionin yleinen tuomioistuin ei komission mukaan näin ollen ole hylännyt tällaista hakemusta, mikä tarkoittaa, ettei tästä määräystä sovelleta käsiteltävässä asiassa.
- 28 Soudalin ja Esko-Graphicsin mukaan unionin yleisen tuomioistuimen päätös olla sisällyttämättä kyseessä olevia huomautuksia asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon tarkoittaa, että niiltä on implisiittisesti evätty väliintulijan asema kyseisessä asiassa.
- 29 Ne katsovat, että 15.10.2019 annetussa unionin tuomioistuimen presidentin määräyksessä komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:915) esitetyt perustelut, joiden mukaisesti Soudal ja Esko-Graphics hyväksyttiin valitusasian väliintulijoiksi, pätevät myös asiassa T-263/16 RENV.

– Asian arviointi

- 30 Valituksen tutkittavaksi ottamisen tarkastelemiseksi on aluksi ratkaistava unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan 6.12.2021 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän päätöksen ulottuvuus.
- 31 Tältä osin on todettava unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 217 artiklan 1 kohdassa määrättävän, että jos unionin tuomioistuimen kumoama ratkaisu on tehty sen jälkeen, kun asiakysymyksen käsittelyn kirjallinen vaihe unionin yleisessä tuomioistuimessa oli päätetty, unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävän asian asianosaiset voivat kahden kuukauden kuluessa unionin tuomioistuimen ratkaisun tiedoksi antamisesta toimittaa kirjalliset huomautuksensa siitä, millä tavoin unionin tuomioistuimen ratkaisu olisi otettava huomioon asiaa ratkaistaessa.
- 32 On selvää ensinnäkin, että käsiteltävässä asiassa on kyse tässä määräyksessä tarkoitetusta tapauksesta, ja toiseksi, että kyseessä olevat huomautukset toimitettiin tämän määräyksen mukaisessa määräajassa, jota kyseisen työjärjestyksen 60 artiklan mukaisesti pidennettiin pitkien etäisyyksien vuoksi, mikä tarkoittaa, ettei huomautuksia hylätty siksi, että ne olisi toimitettu liian myöhään.
- 33 Tästä seuraa, että koska 6.12.2021 päivätyssä unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeessä ilmoitettiin unionin yleisen tuomioistuimen kieltäytyvän sisällyttämästä kyseisiä huomautuksia asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon sillä perusteella, etteivät ne ole unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätty asiakirja, kirjeen on sen yleisluonteisuudesta

huolimatta katsottava kuvastavan unionin yleisen tuomioistuimen päätöstä evätä valittajilta kyseisessä asiassa väliintulijan asema, jonka nämä katsoivat saaneensa automaattisesti, koska ne oli hyväksytty väliintulijoiksi asiaa C-337/19 P koskevassa valituksessa.

- 34 Tämän arvion vahvistaa 11.1.2022 päivätty unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirje, jossa valittajien huomiota kiinnitettiin siihen ”tosiseikkaan”, ettei unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätä, että väliintulijat, jotka on hyväksytty osallistumaan unionin tuomioistuimen menettelyyn asiassa C-337/19 P, voisivat esittää huomautuksia asiassa T-263/16 RENV.
- 35 Näin ollen komission väite, jonka mukaan valituksenalaisessa päätöksessä ainoastaan kieltäydyttiin sisällyttämästä kyseessä olevat huomautukset asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon, on hylättävä.
- 36 Oikeudesta valittaa valituksenalaisesta päätöksestä on korostettava, että unionin tuomioistuin päätti 8.3.2022, että käsiteltävää valitusta, joka oli tehty Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla, on pidettävä kyseisen perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tehtynä valituksena, mikä saatettiin asianosaisten tietoon 14.3.2022 päivätyllä unionin tuomioistuimen kirjaajan kirjeellä kyseisen valituksen tiedoksi antamisen yhteydessä.
- 37 Kyseisen perussäännön 57 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että se, jonka väliintulohakemus on hylätty, voi hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen hylkäyspäätökseen unionin tuomioistuimelta.
- 38 Käsiteltävässä asiassa tosin on selvää, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole valituksenalaisella päätöksellä hylännyt väliintulohakemusta, koska valittajat eivät ole tehneet unionin yleiselle tuomioistuimelle tällaista hakemusta.
- 39 On kuitenkin myös todettava, että 6.12.2021 päivättyyn unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeeseen sisältyvällä päätöksellä evätä valittajilta väliintulijan asema asiassa T-263/16 RENV on samankaltainen ulottuvuus kuin olisi ollut unionin yleisen tuomioistuimen päätöksellä hylätä valittajien tekemä väliintulohakemus, koska kummallakin päätöksellä evätään kaikki tähän asemaan liittyvät oikeudet osapuolelta, joka väittää olevansa oikeutettu erityiseen menettelylliseen asemaan Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisen kohdan nojalla, koska ratkaisu koskee sen etua.
- 40 Kun unionin tuomioistuin on katsonut valituksen olevan perusteltu, kumonnut unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ja palauttanut asian tämän ratkaistavaksi, ei myöskään ole kohtuullista odottaa, että kyseisessä valituksessa väliintulijana oleva osapuoli, joka katsoo olevansa automaattisesti oikeutettu väliintulijan asemaan unionin yleisessä tuomioistuimessa, tekee muodollisesti väliintulohakemuksen tässä tuomioistuimessa vain voidakseen hakea Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla muutosta päätökseen, jolla tämä hakemus on hylätty.
- 41 Unionin yleisen tuomioistuimen olisi nimittäin joka tapauksessa hylättävä tällainen hakemus liian myöhään esitettynä, koska sen työjärjestyksen 143 artiklan 1 kohdassa, kun sitä luetaan yhdessä työjärjestyksen 79 artiklan kanssa, määrätään, että väliintulohakemus on esitettävä kuuden viikon kuluessa siitä, kun Euroopan unionin virallisessa lehdessä on julkaistu tiedonanto, jossa on alun perin ilmoitettu kyseistä asiaa koskevan kannekirjelmän jättämispäivä.

- 42 Jos katsottaisiin, ettei valitusasian väliintulija, joka väittää olevansa automaattisesti oikeutettu väliintulijan asemaan unionin yleisessä tuomioistuimessa, jonka ratkaistavaksi kyseinen asia on palautettu, voi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen, jolla evätään tämä asema, vain siksi, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole muodollisesti hylännyt väliintulohakemusta, kyseinen osapuoli menettäisi täysin oikeussuojansa ja siten mahdollisuuden puolustaa unionin yleisessä tuomioistuimessa menettelyllisiä oikeuksiaan, joihin se katsoo olevansa oikeutettu kyseisen perussäännön 40 artiklan mukaisesti, vaikka mainitun perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan tarkoituksena on nimenomaan taata tämä suoja.
- 43 On nimittäin niin, että jos kyseinen valitusasian väliintulija vetoaa perustellusti väliintulijan asemaansa unionin yleisessä tuomioistuimessa asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut tämän ratkaistavaksi – kysymys, joka on ratkaistava käsiteltävän valituksen asiakysymystä tarkasteltaessa ja jota ei näin ollen voida ratkaista arvioitaessa valituksen tutkittavaksi ottamista –, sillä ei olisi mitään muuta tapaa vedota mainitun perussäännön 40 artiklasta johtuviin menettelyllisiin oikeuksiinsa.
- 44 Näin ollen valitusasian väliintulija ei ensinnäkään voi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen, jolla siltä evätään väliintulijan asema asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen.
- 45 Kyseisen määräyksen mukaisesti muutosta voidaan hakea unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin, joilla päätetään asian käsittely, sekä ratkaisuihin, joilla tehdään vain osittainen asiaratkaisu taikka joilla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta.
- 46 Käsiteltävässä asiassa on todettava, ettei valituksenalainen päätös ole ratkaisu, jolla unionin yleinen tuomioistuin päättää asian T-263/16 RENV käsittelyn, eikä sillä tehdä siinä edes osittaista asiaratkaisua.
- 47 Lisäksi on niin, että vaikka kyseisellä päätöksellä ratkaistaan väite, joka koskee valittajien asemaa väliintulijoina unionin yleisessä tuomioistuimessa, väite ei koske toimivallan puuttumista tai sitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta.
- 48 Unionin tuomioistuin on todennut, että kun unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen, jolla ratkaistaan jokin muu menettelyllinen väite kuin kyseisessä määräyksessä tarkoitetut menettelylliset väitteet, haetaan muutosta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla, muutoksenhaku on jätettävä tutkittavaksi ottamatta (ks. määräys 4.10.1999, komissio v. ADT Projekt, C-349/99 P, EU:C:1999:475, 10 ja 11 kohta ja tuomio 8.1.2002, Ranska v. Monsanto ja komissio, C-248/99 P, EU:C:2002:1, 46 kohta).
- 49 On lisäksi tärkeää todeta, että kun unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee väitteen toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta, sen ratkaisu koskee asianosaisen pyyntöä päättää asian käsittely pääasian käsittelyä aloittamatta, jolloin tällainen päätös on voitava saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ennen pääasian ratkaisemista. Tämä ei kuitenkaan koske päätöstä, jolla ratkaistaan väliintuloa koskeva väite.

- 50 Unionin tuomioistuin on nimittäin katsonut, että päätökseen, jolla unionin yleinen tuomioistuin hyväksyy väliintulohakemuksen, ei voida hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla (ks. vastaavasti tuomio 29.7.2019, Bayerische Motoren Werke ja Freistaat Sachsen v. komissio, C-654/17 P, EU:C:2019:634, 29 ja 30 kohta).
- 51 Edellä esitetyn valossa tätä ratkaisua on sovellettava myös valitukseen, joka koskee unionin yleisen tuomioistuimen päätöstä, jolla evätään valitusasian väliintulijalta väliintulijan asema asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen.
- 52 Toiseksi kyseinen henkilö ei voi saada riittävää oikeussuojaa myöskään hakemalla Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla muutosta ratkaisuun, jolla sen asian käsittely päätetään, jossa hän katsoo olevansa oikeutettu väliintulijan asemaan, koska tämä muutoksenhakukeino on varattu ainoastaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian asianosaisille, ja kyseinen oikeussuojakeino ei missään tapauksessa mahdollistaisi sitä, että mahdollinen väliintulo unionin yleisessä tuomioistuimessa on hyödyllinen, varmistamalla väliintulo menettelyn vaiheessa, jossa sillä voidaan tosiasiallisesti vaikuttaa oikeudenkäyntimenettelyyn tässä tuomioistuimessa.
- 53 Koska unionin yleisen tuomioistuimen päätöksellä, jossa kieltäydytään sisällyttämästä valitusasian väliintulijan huomautukset sellaisen asian asiakirja-aineistoon, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen kumottuaan tämän ratkaisun, sillä perusteella, etteivät ne ole unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätty asiakirja, evätään väliintulijalta näin implisiittisesti kyseisessä asiassa väliintulijan asema, siihen voidaan edellä esitetyn perusteella hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla.
- 54 Tästä seuraa, että komission esittämä oikeudenkäyntiväite, joka koskee valituksenalaisen päätöksen luonnetta, on hylättävä.

Oikeudenkäyntiväite, joka koskee valituksen tekemistä liian myöhään

– Argumentit

- 55 [Sellaisena kuin se on oikaistuna 18.4.2023 annetulla määräyksellä] Komissio muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että muutosta unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen, jolla väliintulohakemus on hylätty, on haettava kahden viikon kuluessa siitä, kun hylkäävä päätös annettiin tiedoksi. Komissio toteaa, että jos käsiteltävä valitus on katsottava tehdyn tämän määräyksen nojalla, valituksen tekemisen määräaika päättyi 10.1.2022, koska valituksenalainen päätös annettiin valittajille tiedoksi 17.12.2021. Valitus kuitenkin tehtiin 28.1.2022, joten se olisi komission mukaan jätettävä tutkimatta.
- 56 Komissio katsoo, että oikeudenkäynnissä noudatettavia määräaikoja koskevia sääntöjä on sovellettava tiukasti, jotta voidaan taata oikeusvarmuus ja välttää kaikenlainen syrjintä tai mielivaltainen kohtelu.
- 57 Käsiteltävässä asiassa komissio katsoo, etteivät valittajat voi perustellusti vedota poikkeuksellisiin olosuhteisiin, jotka oikeuttaisivat ylittämään valituksen tekemisen määräajan. Se väittää erityisesti, että anteeksiannettavan erehdyksen käsitettä on tulkittava suppeasti. Valittajat eivät sen mukaan

voi väittää, etteivät ne ennen 11.1.2022 päivätyn unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeen vastaanottamista tienneet unionin yleisen tuomioistuimen antaneen lopullisen ratkaisun. Ne päinvastoin myöntävät omissa asiakirjoissaan, että kyseisessä kirjeessä ainoastaan vahvistetaan unionin yleisen tuomioistuimen aiempi kanta. Näin ollen ei voida katsoa, että unionin yleisen tuomioistuimen menettely olisi voinut aiheuttaa ymmärrettävän sekaannuksen vilpittömässä mielessä olevalle yksityiselle, joka on noudattanut kaikkea sitä huolellisuutta, jota edellytetään tavanomaisen valistuneelta henkilöltä.

- 58 Soudal ja Esko-Graphics väittävät, että niiden valituksen oikeusperustaa koskeva erehdys on anteeksiannettava.
- 59 Ne toteavat, etteivät ne olleet tehneet muodollista väliintulohakemusta. Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisua ei myöskään ollut annettu niille tiedoksi määräyksellä. Niiden mukaan unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeistä ei käynyt ilmi, että kyseisen tuomioistuimen tarkoituksena oli hylätä väliintulohakemus. Tästä syystä unionin yleisen tuomioistuimen menettely oli omiaan aiheuttamaan niille ymmärrettävän sekaannuksen siitä, minkälainen valitus valituksenalaisesta päätöksestä olisi tehtävä. Soudal ja Esko-Graphics katsovat lisäksi toimineensa vilpittömässä mielessä ja noudattaneensa kaikkea sitä huolellisuutta, jota edellytetään tavanomaisen valistuneelta henkilöltä, mikä ilmenee niiden 29.12.2021 päivätystä kirjeestä.
- 60 Lisäksi valituksen määräaika alkoi Soudalin ja Esko-Graphicsin mukaan käsiteltävässä asiassa kulua 11.1.2022 päivätyn unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeen vastaanottamisesta. Ne väittävät, että ne saattoivat vasta tämän kirjeen vastaanotettuaan varmistua siitä, ettei kieltäytyminen sisällyttämästä kyseessä olevat huomautukset asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon ollut seurausta pelkästä unionin yleisen tuomioistuimen arviointivirheestä vaan sen tietoisesti omaksumasta kannasta. Toissijaisesti valittajat väittävät, että niiden valituksen myöhästymistä on pidettävä anteeksiannettavana, koska unionin yleinen tuomioistuin menetteli ristiriitaisesti.

– Asian arviointi

- 61 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että se, jonka väliintulohakemus on hylätty, voi hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen hylkäyspäätökseen unionin tuomioistuimelta kahden viikon kuluessa siitä, kun hylkäävä päätös annettiin tiedoksi.
- 62 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 51 artiklan mukaisesti tätä kahden viikon määräaika on pidennettävä kymmenellä päivällä pitkien etäisyyksien vuoksi.
- 63 Käsiteltävässä asiassa valittajat vastaanottivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajalta kaksi kirjettä toimitettuaan kyseessä olevat huomautukset unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon: kirjeet oli päivätty 6.12.2021 ja 11.1.2022.
- 64 Tämän määräyksen 31–34 ja 53 kohdasta ilmenee, että unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan 6.12.2021 päivätyn kirjeen on katsottava sisältävän unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen evätä valittajilta väliintulijan asema asiassa T-263/16 RENV, mihin voidaan hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla.
- 65 Tästä seuraa, että tällaisen valituksen tekemisen määräaika alkoi kulua 18.12.2021 eli kyseisen kirjeen tiedoksi antamista seuraavana päivänä.

- 66 Se, että unionin yleisen tuomioistuimen kirjaaja osoitti 11.1.2022 valittajille uuden kirjeen vastauksena näiden 29.12.2021 päivättyyn kirjeeseen, ei voi merkitä uuden määräajan alkamista valituksen tekemiselle.
- 67 Tässä jälkimmäisessä kirjeessä nimittäin ensinnäkin vain ilmoitettiin, että 29.12.2021 päivätty valittajien kirje oli vastaanotettu. Toisaalta vaikka oletettaisiin, että unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan 11.1.2022 päivätty kirje olisi ymmärrettävä niin, että siinä hylätään valittajien 29.12.2021 päivätyssä kirjeessä esitetyt väitteet, kyseisessä unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeessä – kun otetaan huomioon väitteiden luonne – vain vahvistetaan kirjaajan 6.12.2021 päivätyssä kirjeessä ilmaistu ratkaisu.
- 68 Näin ollen vaikuttaa siltä, että käsiteltävä valitus on tehty määräajan päättymisen jälkeen.
- 69 Unionin tuomioistuin vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että oikeudenkäynnissä noudatettavia määräaikoja koskevien unionin oikeussääntöjen soveltamisesta voidaan Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 45 artiklan toisen kohdan mukaisesti poiketa ainoastaan täysin poikkeuksellisissa olosuhteissa eli ennalta arvaamattomien seikkojen tai ylivoimaisen esteen vuoksi, koska näiden määräysten tiukka soveltaminen vastaa oikeusvarmuuden vaatimuksia sekä tarvetta välttää lainkäytössä kaikkea syrjintää ja mielivaltaista kohtelua (ks. vastaavasti tuomio 14.12.2016, *SV Capital v. ABE*, C-577/15 P, EU:C:2016:947, 56 kohta ja unionin tuomioistuimen varapresidentin määräys 5.7.2018, *Müller ym. v. QH*, C-187/18 P(I), ei julkaistu, EU:C:2018:543, 20 ja 21 kohta).
- 70 Lisäksi vaikka näiden unionin oikeussääntöjen soveltamisesta voidaan poiketa myös asianosaisen tekemän anteeksiannettavan erehdyksen yhteydessä, tämä käsite, jota on tulkittava suppeasti, koskee ainoastaan poikkeuksellisia olosuhteita, joissa on erityisesti kyse siitä, että asianomainen toimielin on menetellyt tavalla, joka on yksinään tai ratkaisevassa määrin omiaan aiheuttamaan ymmärrettävän sekaannuksen vilpittömässä mielessä olevalle yksityiselle, joka on noudattanut kaikkea sitä huolellisuutta, jota edellytetään tavanomaisen valistuneelta henkilöltä (ks. vastaavasti tuomio 14.12.2016, *SV Capital v. ABE*, C-577/15 P, EU:C:2016:947, 59 kohta ja unionin tuomioistuimen varapresidentin määräys 5.7.2018, *Müller ym. v. QH*, C-187/18 P(I), ei julkaistu, EU:C:2018:543, 42 kohta).
- 71 Asianosaisen tekemää erehdystä ei näin ollen voida pitää anteeksiannettavana, jos oikeudenkäynnissä noudatettavan määräajan ylitys johtuu kyseisen asianosaisen yksiköiden virheellisestä toiminnasta tai sen sisäisten ohjeiden noudattamatta jättämisestä tai jos kyseessä on sellaisen määräyksen soveltaminen, johon ei liity erityisiä tulkintavaikeuksia (ks. vastaavasti tuomio 15.12.1994, *Bayer v. komissio*, C-195/91 P, EU:C:1994:412, 28 kohta; määräys 14.1.2010, *SGAE v. komissio*, C-112/09 P, EU:C:2010:16, 24 kohta sekä unionin tuomioistuimen varapresidentin määräys 5.7.2018, *Müller ym. v. QH*, C-187/18 P(I), ei julkaistu, EU:C:2018:543, 43 kohta).
- 72 Erehdystä voidaan sitä vastoin pitää anteeksiannettavana poikkeustilanteessa, jossa kyseinen asianosainen saattoi toimielimen menettelyn ja sovellettavien sääntöjen sanamuodon takia olla todellakin epävarma erityisesti riidanalaisen asiakirjan luonteesta tai määräajasta, jonka kuluessa se on riitautettava (ks. vastaavasti tuomio 18.10.1977, *Schertzer v. parlamentti*, 25/68, EU:C:1977:158, 19 kohta ja tuomio 5.4.1979, *Orlandi v. komissio*, 117/78, EU:C:1979:109, 11 kohta).

- 73 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että erehdystä voidaan pitää anteeksiannettavana, kun poikkeustilanne johtuu unionin tuomioistuinten menettelystä (ks. vastaavasti määräys 14.1.2010, SGAE v. komissio, C-112/09 P, EU:C:2010:16, 29 kohta ja unionin tuomioistuimen varapresidentin määräys 5.7.2018, Müller ym. v. QH, C-187/18 P(I), ei julkaistu, EU:C:2018:543, 43 kohta).
- 74 Käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin todettava, että kun unionin yleinen tuomioistuin epäsi Soudalilta ja Esko-Graphicsilta väliintulijan aseman asiassa T-263/16 RENV, vaikka ne olivat väliintulijoina valitusasiassa C-337/19 P, se poikkesi pitkään noudattamastaan käytännöstä, joka on vahvistettu virallisesti sen oikeuskäytännössä, kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 79 kohdassa.
- 75 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on erityisesti tuomionsa 23.3.1993, Gill v. komissio (T-43/89, EU:T:1993:24) 24 kohdassa katsonut, että koska yhteisöjen tuomioistuin ei ollut tehnyt ratkaisua väliintulijan oikeudenkäyntikuluista vaan palauttanut asian kokonaisuudessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, kyseinen valituksen väliintulija säilytti asemansa väliintulijana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asian palauttamisen jälkeen.
- 76 On totta, että unionin yleinen tuomioistuin poikkesi tästä ratkaisusta määräyksensä 16.6.2020, Uniwersytet Wrocławski v. REA (T-137/16 RENV, ei julkaistu, EU:T:2020:275) 23–26 kohdassa.
- 77 Se kuitenkin vahvasti myöhemmin uudelleen kyseisen ratkaisun oikeellisuuden tuomionsa 23.9.2020, Espanja ym. v. komissio (T-515/13 RENV ja T-719/13 RENV, EU:T:2020:434), 65 kohdassa toteamalla, että ratkaisu on moitteettoman oikeudenkäytön ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen mukainen.
- 78 Sillä, että komissio on valittanut viimeksi mainitusta tuomiosta, ei tässä ole merkitystä, koska päivänä, jolloin valittajat vastaanottivat 6.12.2021 päivätyn unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan kirjeen, unionin yleisen tuomioistuimen tuomiossa esittämän tulkinnan omasta työjärjestyksestään voitiin joka tapauksessa perustellusti katsoa kuvastavan kyseisen tuomioistuimen käytäntöä.
- 79 Tämän jälkeen on tärkeää korostaa, että kyseinen kirje oli yleisluonteinen, koska siinä ei nimenomaisesti täsmennetty, että unionin yleinen tuomioistuin epäsi valittajilta väliintulijan aseman, eikä siinä kyseisen tuomioistuimen työjärjestyksestä koskevaa yleistä mainintaa lukuun ottamatta viitattu annetun ratkaisun perustaan tai varsinkaan selitetty, miten unionin yleinen tuomioistuin aikoo vastedes tulkita omaa työjärjestystään.
- 80 Tämän määräyksen 74–78 kohdassa kuvattua taustaa vasten kyseisen kirjeen yleisluonteisuuden on katsottava olleen omiaan aiheuttamaan ymmärrettävän sekaannuksen vilpittömässä mielessä olevalle yksityiselle kyseisen kirjeen ulottuvuudesta ja sen tarkoituksenmukaisuudesta, että sen sisältämästä ratkaisusta olisi valitettava viipymättä.
- 81 Valittajien päätöstä pyrkiä selvittämään sekaannus ottamalla nopeasti yhteyttä unionin yleiseen tuomioistuimeen 29.12.2021 päivätyllä kirjeellä, jossa esitettiin valittajien erityistä menettelyllistä asemaa koskevia perusteluja ja pyydettiin selventämään, minkä kannan unionin yleinen tuomioistuin aikoi tilanteessa omaksua, ei näin ollen voida pitää päätöksenä, jota tavanomaisen valistunut ja huolellinen henkilö ei olisi tehnyt.

- 82 Lopuksi on todettava tämän määräyksen 36–53 kohdasta johtuvan, että unionin yleisen tuomioistuimen päätöstä evätä valitusasian väliintulijalta väliintulijan asema asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen, koskevan valituksen oikeusperusta ei tämän valituksen tekopäivänä ilmennyt selvästi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 ja 57 artiklan sanamuodosta tai unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä.
- 83 Se, että kyseisenä päivänä oli vaikeaa päätellä, mitä sääntöjä sovelletaan valituksenalaista päätöstä koskevaan valitukseen, on tässä ratkaisevan tärkeää, koska kyseisen perussäännön 56 artiklaan perustuva valitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta mutta saman perussäännön 57 artiklaan perustuva valitus on tehtävä kahden viikon kuluessa.
- 84 Kaikista tämän määräyksen 74–83 kohdassa esitetyistä seikoista yhdessä johtuu, että valittajien erehtymistä määräajasta, jossa käsiteltävä valitus oli tehtävä, on pidettävä anteeksiannettavana.
- 85 Komission oikeudenkäyntiväite, joka koskee valituksen tekemistä liian myöhään, on tästä syystä hylättävä.
- 86 Valitus on näin ollen otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

Argumentit

- 87 Soudal ja Esko-Graphics väittävät ainoassa valitusperusteessaan unionin yleisen tuomioistuin tehneen kaksi oikeudellista virhettä: se ensinnäkin kieltäytyi sisällyttämästä asian T-263/16 RENV asiakirja-aineistoon niiden huomautukset siitä, mitä päätelmiä on tehtävä 16.9.2021 annetusta tuomiosta komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741), ja toiseksi epäsi niiltä väliintulijan aseman kyseisessä asiassa.
- 88 Valittajien mukaan unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ensinnäkin ilmenee, että kyseisen tuomioistuimen työjärjestyksen 217 artiklan 1 kohdassa ei määritellä käsitettä ”unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävän asian asianosaiset” eikä siinä näin ollen suljeta pois sitä, että tämä asema voitaisiin myöntää unionin tuomioistuimessa väliintulijana olleille, kun asia palautetaan unionin yleiseen tuomioistuimeen. Soudal ja Esko-Graphics katsovat, että niiden olisi pitänyt voida toimittaa kyseisen 217 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kirjallisia huomautuksia, minkä ne tekivät kyseisen artiklan mukaisessa määräajassa.
- 89 Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin on valittajien mukaan vakiintuneesti katsonut, että hyvä oikeudenkäyttö ja oikeudenkäyntimenettelyn jatkuvuus edellyttävät, että osapuoli, joka on hyväksytty väliintulijaksi valitusasiassa, säilyttää väliintulijan asemansa, jos unionin tuomioistuin palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi kumottuaan tämän ratkaisun. Tästä syystä valittajat olisi pitänyt katsoa väliintulijoiksi asiassa T-263/16 RENV edellyttämättä väliintulohakemuksen esittämistä unionin yleisessä tuomioistuimessa.

- 90 Lisäksi valittajat toteavat unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevän, että tällainen ratkaisu on perusteltu myös siksi, että sen ansiosta kyseinen tuomioistuin voi päättää oikeudenkäyntikuluista silloin, kun unionin tuomioistuin on ennen asian palauttamista unionin yleiseen tuomioistuimeen määrännyt, että niistä päätetään myöhemmin. Käsiteltävässä asiassa on valittajien mukaan kyse juuri tällaisesta tilanteesta.
- 91 Komissio katsoo unionin yleisen tuomioistuimen perustellusti evänneen valittajilta väliintulijan aseman asiassa T-263/16 RENV.
- 92 Sen mukaan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 217 artiklan 1 kohdan mukaisesti unionin tuomioistuimen palautettua asian unionin yleiseen tuomioistuimeen kirjallisia huomautuksia eivät voi toimittaa ”unionin tuomioistuimessa käsiteltävän asian asianosaiset” tai ”valitusasian asianosaiset” vaan ainoastaan ”unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävän asian asianosaiset”. Kyseisen työjärjestyksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa täsmennetään kyseisen 217 artiklan 1 kohdan ulottuvuus, kun siinä määritellään asianosaisten ja asianosaisten käsitteet siten, että niillä tarkoitetaan ”kaikkia oikeudenkäynnin asianosaisia väliintulijat mukaan lukien”.
- 93 Komissio toteaa, että koska valittajat eivät voi vedota asemaansa ”unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävän asian asianosaisina”, käsiteltävänä olevan valituksen hyväksyminen tarkoittaisi, että luotaisiin sui generis -väliintulijoiden ryhmä, jonka ei tarvitsisi noudattaa unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 143 artiklan 1 kohdan mukaista määräaikaakaan eikä työjärjestyksen 143 artiklan 2 kohdan mukaisia edellytyksiä. Komissio katsoo, että jos tällaisten asianosaisten väliintulo hyväksyttäisiin, sillä ei olisi mahdollisuutta vastata niiden toimittamiin huomautuksiin. Lisäksi tällainen ratkaisu johtaisi komission mukaan käytännössä tiettyjen menettelyjen lykkäämistoimenpiteiden, joiden tarkoituksena on pilottiasioiden nimeäminen ja ensisijainen käsittely, kiertämiseen.
- 94 Komissio toteaa vielä, että unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, johon valittajat viittaavat, koostuu vain kahdesta ratkaisusta, joista tuoreimmassa on tehty valitus, jonka yhteydessä komissio on riitauttanut valitusasian väliintulijan aseman väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa. Komission mukaan valittajien tilanne myös eroaa osapuolten tilanteesta asioissa, joissa on annettu kyseiset kaksi unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisua.

Asian arviointi

- 95 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrätään, että kyseistä työjärjestystä sovellettaessa asianosaisella tai asianosaisilla tarkoitetaan, kun tätä termiä käytetään ilman lisämäärettä, kaikkia oikeudenkäynnin asianosaisia väliintulijat mukaan lukien.
- 96 Tässä yleisesti sovellettavassa määräyksessä ei kuitenkaan määritellä tarkkaan tapauksia, joissa unionin yleisen tuomioistuimen on katsottava henkilön saavan siinä väliintulijan aseman.
- 97 Kyseisen työjärjestyksen 142–145 artiklassa määrätään väliintuloa unionin yleisessä tuomioistuimessa koskevasta järjestelmästä ja vahvistetaan väliintulohakemusten tekemistä ja tutkintaa koskevat säännöt, mutta niissä ei käsitellä sitä, mikä asema on annettava henkilöille, jotka unionin tuomioistuin on hyväksynyt väliintulijoiksi asian valitusvaiheessa, kun se on katsonut valituksen perustelluksi, kumonnut unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ja palauttanut asian tämän ratkaistavaksi.

- 98 Myöskään saman työjärjestyksen 217 ja 218 artikla, joissa määrätään asian käsittelystä ja asian käsittelyyn sovellettavista säännöistä menettelyissä, jotka seuraavat unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoamista ja asian palauttamista sinne, eivät sisällä sääntöä siitä, miten valitusasian väliintulijoiden asema määräytyy tällaisissa menettelyissä.
- 99 Tässä yhteydessä on todettava, että kuten valittajat korostavat, asian käsittely unionin yleisessä tuomioistuimessa sen jälkeen, kun unionin tuomioistuin on päättänyt kumota unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ja palauttaa asian sinne, on jatkoa unionin tuomioistuimessa käydylle valitusmenettelylle.
- 100 Tämä jatkuvuus kuvastuu nimenomaisesti unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä. Kyseisen työjärjestyksen 215 artiklasta ilmenee ensinnäkin, että asia tulee vireille unionin yleisessä tuomioistuimessa suoraan unionin tuomioistuimen ratkaisulla, joka koskee unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoamista ja asian palauttamista sen ratkaistavaksi. Seuraavaksi kyseisen työjärjestyksen 217 artiklassa määrätään, että määräaika, jonka kuluessa on toimitettava huomautukset siitä, mitä päätelmiä tavoin unionin tuomioistuimen ratkaisusta olisi tehtävä asiaa ratkaistaessa, alkaa kulua unionin tuomioistuimen ratkaisun tiedoksi antamisesta. Kyseisen työjärjestyksen 219 artiklassa määrätään vielä, että unionin yleinen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista, jotka ovat aiheutuneet sekä asian käsittelystä unionin yleisessä tuomioistuimessa että valitusasian käsittelystä unionin tuomioistuimessa.
- 101 Lisäksi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ja asia palautetaan sille, se on sidottu unionin tuomioistuimen asiassa ratkaisemiin oikeusseikkoihin.
- 102 Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen on tutkiessaan uudelleen ensimmäisessä oikeusasteessa nostettua kannetta sen jälkeen, kun asia on palautettu sen ratkaistavaksi, määritettävä, miten valituksesta annettu unionin tuomioistuimen tuomio vaikuttaa asianosaisten välisen riita-asian ratkaisuun.
- 103 Sillä, että asianosaiset voivat unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 217 artiklan mukaisesti tässä yhteydessä toimittaa huomautuksia, pyritään nimenomaisesti antamaan heille mahdollisuus esittää kantansa näistä vaikutuksista kyseisen riita-asian ratkaisuun ja täydentää unionin yleisen tuomioistuimen tietoja tältä osin.
- 104 Kyseisen määräyksen tarkoituksena on näin ollen varmistaa oikeudenkäyntimenettelyn jatkuvuus, kun molemmissa unionin tuomioistuimissa käsitellään samaa asiaa; se vastaa unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 172 artiklaa, jonka mukaisesti unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian asianosainen, jonka etujen mukaista on, että valitus hyväksytään tai hylätään, voi toimittaa vastineen unionin tuomioistuimelle.
- 105 Ensinnäkin on todettava, että unionin tuomioistuin hyväksyy henkilön väliintulijaksi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisen kohdan mukaisesti vain, jos kyseinen henkilö pystyy osoittamaan, että unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisu koskee hänen etuaan.
- 106 Näin ollen se, että valitusasian väliintulijalta evätään väliintulija-asema unionin yleisessä tuomioistuimessa unionin tuomioistuimen palautettua asian sinne, johtaa siihen, ettei kyseisellä henkilöllä enää ole mitään mahdollisuuksia toimittaa unionin yleiselle tuomioistuimelle

huomautuksia siitä, mitä päätelmiä olisi tehtävä unionin tuomioistuimen ratkaisusta, joka kuitenkin koski hänen etujaan, koska hän ei tämän määräyksen 41 kohdassa esitetystä syystä enää voi tehdä väliintulohakemusta unionin yleisessä tuomioistuimessa.

- 107 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisessa kohdassa määrätään lisäksi, että henkilöt, jotka pystyvät osoittamaan, että asian ratkaisu koskee heidän etuaan, voivat olla väliintulijoina ”asioissa”. Kyseisen perussäännön 55 ja 56 artiklasta, ainakin niiden ranskankielisestä versiosta, ilmenee kuitenkin, että käsitteet ”litige”, jolla viitataan asianosaisten väliseen riita-asiaan, ja ”instance”, jolla tarkoitetaan vireillä olevaa menettelyä riita-asiaa käsittelevässä tuomioistuimessa, eroavat toisistaan.
- 108 Ei tosin ole täysin poissuljettua, ettei unionin yleisessä tuomioistuimessa annettu ratkaisu joissain tapauksissa enää koske valitusasian väliintulijan etua, etenkin silloin, kun unionin tuomioistuin antaa lopullisen ratkaisun asian tietyistä osista ennen sen palauttamista unionin yleiseen tuomioistuimeen. Tämä seikka ei kuitenkaan yksinään voi olla peruste sille, ettei valitusasian väliintulijaa voida hyväksyä väliintulijaksi asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen, koska unionin tuomioistuinten on menettelyn kuluessa tarkistettava, onko väliintulon oikeuttava etu yhä olemassa (ks. vastaavasti tuomio 8.7.1999, Hüls v. komissio, C-199/92 P, EU:C:1999:358, 52–55 kohta).
- 109 Valittajat korostavat, että käsiteltävässä asiassa niiden unionin tuomioistuimelle tekemä väliintulohakemus hyväksyttiin sillä perusteella, että oli niiden etu, että unionin yleisen tuomioistuimen toteama riidanalaisen päätöksen kumoaminen ex tunc ja erga omnes tulee lopulliseksi (ks. vastaavasti 15.10.2019 annettu unionin tuomioistuimen presidentin määräys komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:915, 17 kohta); juuri tästä kumoamisesta on kyse asiassa T-263/16 RENV, jossa valittajat väittävät olevansa oikeutettuja väliintulija-asemaan.
- 110 Toiseksi on todettava, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa päätöksessä esittämä ratkaisu johtaa siihen, että tiettyä asiaa koskevan oikeudenkäyntimenettelyn jatkuvuus ja niiden vaikutusten laajuus, joita kyseisen henkilön hyväksymisestä väliintulijaksi unionin tuomioistuimessa seuraa, riippuvat siitä, päättääkö unionin tuomioistuin Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla antaa asiassa lopullisen ratkaisun vai palauttaa sen unionin yleiseen tuomioistuimeen.
- 111 On nimittäin niin, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 87 kohdassa todennut, että jos unionin tuomioistuin ratkaisee asian lopullisesti eikä palauta sitä unionin yleiseen tuomioistuimeen, valitusasian väliintulija voi esittää väitteensä siinä unionin tuomioistuimessa, joka ratkaisee ensimmäisessä oikeusasteessa nostetun kanteen, mutta jos asia palautetaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, sillä ei ole tätä mahdollisuutta.
- 112 Kolmanneksi unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu näyttäisi vaikuttavan oikeudenkäyntimenettelyn jatkuvuuteen unionin tuomioistuimissa erityisesti siksi, että valitusasian väliintulijan olisi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklassa määriteltujen edellytysten ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen asiaa koskevien määräysten mukaisesti voitava uudelleen osallistua menettelyyn unionin tuomioistuimessa, jos unionin yleisen tuomioistuimen uudesta ratkaisusta, jonka se antaa unionin tuomioistuimen palautettua asian sen ratkaistavaksi, valitetaan, mikä johtaisi siihen, että kyseisen väliintulijan osallistuminen unionin tuomioistuinten menettelyihin olisi katkonaista yhden ja saman asian yhteydessä.

- 113 Neljänneksi on todettava, että unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaisesti unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista, jos valitus on perusteeton tai jos valitus hyväksytään ja se itse ratkaisee riidan lopullisesti.
- 114 Tästä määräyksestä seuraa a contrario, että jos valitus on perusteltu mutta unionin tuomioistuin palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, se ei tee ratkaisua oikeudenkäyntikuluista.
- 115 Tällaisessa tapauksessa on väistämättä unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä päättää valitusasian käsittelystä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista, kuten myös sen työjärjestyksen 219 artiklassa nimenomaisesti määrätään.
- 116 Näin ollen se, että valitusasian väliintulijalta evätään väliintulijan asema asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen, tarkoittaisi silloin, kun unionin tuomioistuimessa on vaadittu, että muu asianosainen veloitetaan korvaamaan kyseisen väliintulijan oikeudenkäyntikulut tai että viimeksi mainittu veloitetaan korvaamaan muun asianosaisen oikeudenkäyntikulut, ettei vaatimuksia tutki kumpikaan unionin tuomioistuin tai että unionin yleisen tuomioistuimen on ratkaistava sellaisen henkilön vaatimukset, joka ei ole asianosainen sen käsiteltävänä olevassa asiassa eikä näin ollen ole voinut puolustaa vaatimuksiaan kyseisessä menettelyssä.
- 117 Käsiteltävässä asiassa tilanne on juuri tällainen.
- 118 Komissio on nimittäin siinä vaatinut, että valittajat veloitetaan korvaamaan valituksesta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut asiassa C-337/19 P.
- 119 Koska unionin tuomioistuin on tuomiossa 16.9.2021, komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741), määrännyt, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin, unionin yleisen tuomioistuimen on, kuten valittajat väittävät, päätettävä asiaa T-263/16 RENV tutkiessaan, veloitetaanko valittajat korvaamaan asian C-337/19 P valitusmenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.
- 120 Viidenneksi on todettava, ettei komission perusteluja sille, ettei valitusasian väliintulijaa pitäisi hyväksyä väliintulijaksi asiassa, jonka unionin tuomioistuin on palauttanut unionin yleiseen tuomioistuimeen, voida hyväksyä.
- 121 Ensinnäkin on niin, että vaikka unionin tuomioistuimessa väliintulijana olleen asianosaisen hyväksymisestä väliintulijaksi unionin yleisessä tuomioistuimessa ei määrätä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 143 artiklassa, ei voida katsoa, että tällainen väliintulo unionin yleisessä tuomioistuimessa hyväksytään ilman mitään aineellisia tai muodollisia vaatimuksia. Unionin tuomioistuimen on nimittäin ensin pitänyt hyväksyä kyseinen henkilö väliintulijaksi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklassa määriteltyjen edellytysten ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen asiaa koskevien määräysten mukaisesti.
- 122 Lisäksi on merkityksentöntä, että tämä ratkaisu mahdollistaa sen, että asianosainen voi toimittaa huomautuksia, joihin unionin yleisen tuomioistuimen menettelyn muut asianosaiset eivät voi vastata, koska yhtäältä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä ei myönnetä yleisesti oikeutta vastata kyseisen työjärjestyksen 217 artiklan mukaisesti esitettyihin huomautuksiin ja toisaalta kyseisen työjärjestyksen 217 artiklan 3 kohdassa määrätään kuitenkin, että kirjallisia huomautuksia sisältävien lisäkirjelmien toimittaminen voidaan sallia, milloin syytä on.

- 123 Vielä on todettava, että komission väite, jonka mukaan valitusasian väliintulijan, joka on myös kantajana asiassa, jonka käsittelyä unionin yleinen tuomioistuin on lykännyt yhden asian pilottiasiaksi nimeämisen yhteydessä, hyväksyminen väliintulijaksi kyseisessä tuomioistuimessa johtaisi kyseisen lykkäämispäätöksen kiertämiseen, on todettava, ettei tällainen lykkäämispäätös voi estää kyseisen kantajan hyväksymistä väliintulijaksi unionin tuomioistuimissa, kun väliintulo on hyväksyttävä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan nojalla (ks. vastaavasti 15.10.2019 annettu unionin tuomioistuimen presidentin määräys komissio v. Belgia ja Magnetrol International, C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:915, 14 ja 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 124 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artikla, unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä väliintulijoille taattujen menettelyllisten oikeuksien kunnioittaminen ja hyvän oikeudenkäytön periaate edellyttävät unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen menettelyjä johdonmukaisesti yhteensovittaessa, että valitusasian väliintulijalla on automaattisesti oikeus väliintulijan asemaan unionin yleisessä tuomioistuimessa, kun asia palautetaan sinne unionin tuomioistuimen kumottua unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun.
- 125 Käsiteltävässä asiassa on selvää yhtäältä, että Soudal ja Esko-Graphics hyväksyttiin unionin tuomioistuimen presidentin 15.10.2019 antamalla määräyksellä komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:909) väliintulijoiksi asiassa C-337/19 P, ja toisaalta, että unionin tuomioistuin on tuomiolla 16.9.2021, komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741), kumonnut unionin yleisen tuomioistuimen tuomion 14.2.2019, Belgia ja Magnetrol International v. komissio (T-131/16 ja T-263/16, EU:T:2019:91) ja palauttanut asiat T-131/16 ja T-263/16 unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi tietyt näissä asioissa esitetyt kanneperusteet.
- 126 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen evätessään valittajilta väliintulijan aseman unionin yleisessä tuomioistuimessa asiassa T-263/16 RENV.
- 127 Näin ollen valittajien ainoa valitusperuste on hyväksyttävä ja valituksenalainen päätös on kumottava.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävä asia

- 128 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos unionin tuomioistuin kumoo unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.
- 129 Käsiteltävässä asiassa tämän määräyksen 124–126 kohdasta johtuu, että Soudalilla ja Esko-Graphicsilla on automaattisesti oikeus väliintulijan asemaan unionin yleisessä tuomioistuimessa tässä asiassa, ja niillä on näin ollen kaikki tähän asemaan liittyvät oikeudet, etenkin oikeus esittää huomautuksia unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 217 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- 130 Unionin yleisen tuomioistuimen on näin ollen annettava tästä asemasta johtuvat menettelylliset toimenpiteet.

Oikeudenkäyntikulut

- 131 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.
- 132 Kyseisen työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valitusmenettelyyn sovelletaan saman työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 133 Komissio on hävinnyt asian, mutta Soudal ja Esko-Graphics eivät ole vaatineet sen velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Näin ollen kukin asianosainen vastaa tähän valitusmenettelyyn liittyvistä omista kuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Kumotaan 6.12.2021 annettu unionin yleisen tuomioistuimen päätös, jolla Soudal NV:ltä ja Esko-Graphics BVBA:lta evättiin väliintulijan asema asiassa T-263/16 RENV ja jossa kieltäydettiin sisällyttämästä tämän asian asiakirja-aineistoon niiden esittämät kirjalliset huomautukset siitä, mitä päätelmiä on tehtävä 16.9.2021 annetusta tuomiosta komissio v. Belgia ja Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741) kyseistä asiaa ratkaistaessa.**
- 2) **Soudal NV, Esko-Graphics BVBA ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset